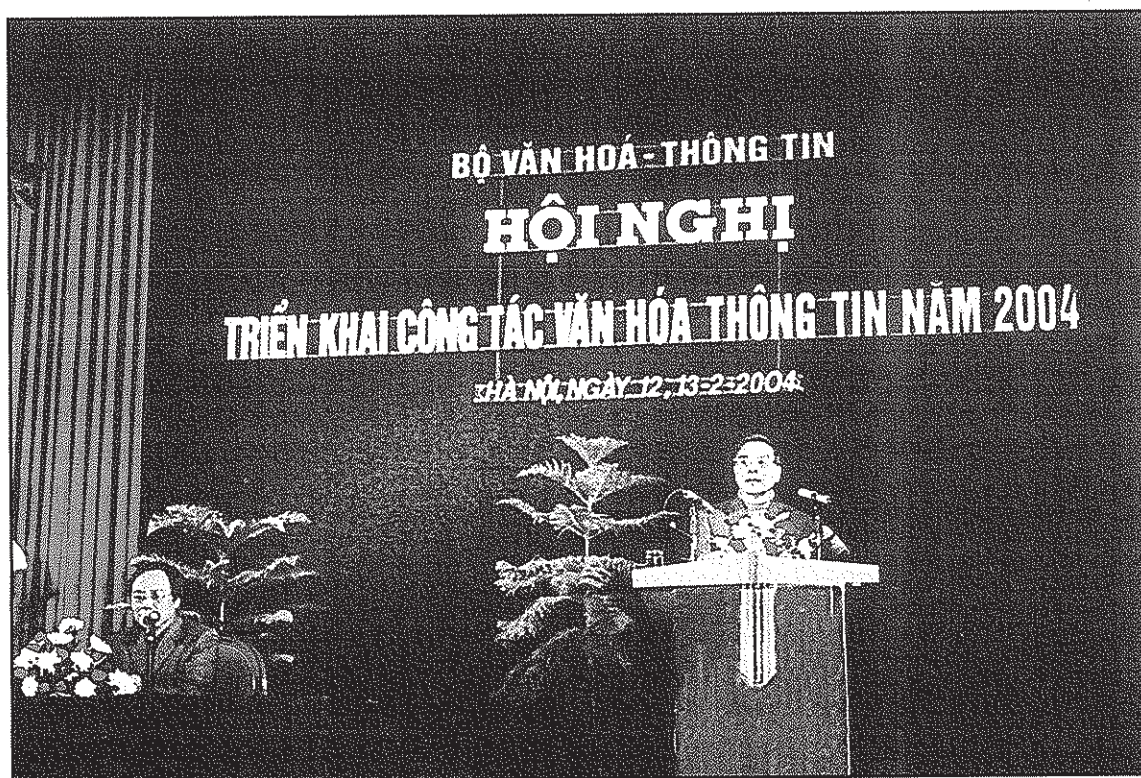

BÀI PHÁT BIỂU CỦA THỦ TƯỚNG

PHAN VĂN KHẢI

TẠI HỘI NGHỊ TRIỂN KHAI CÔNG TÁC NĂM 2004
CỦA BỘ VĂN HÓA - THÔNG TIN

(Hà Nội, ngày 12 tháng 2 năm 2004)

Thủ tướng Phan Văn Khải phát biểu tại hội nghị - Ảnh: Xuân Đông

LTS: Trong hai ngày, 12 và 13 tháng 2 năm 2004, tại Hà Nội, Bộ Văn hoá - Thông tin đã tổ chức Hội nghị Triển khai công tác văn hoá thông tin năm 2004. Đồng chí Phan Văn Khải, Ủy viên Bộ Chính trị, Thủ tướng Chính phủ; đồng chí Nguyễn Khoa Diễm, Ủy viên Bộ Chính trị, Bí thư Trung ương Đảng, Trưởng Ban Tư tưởng Văn hoá Trung ương; đồng chí Phạm Gia Khiêm, Ủy viên Trung ương Đảng, Phó Thủ tướng Chính phủ; đồng chí Phạm Quang Nghị, Ủy viên Trung ương Đảng, Bộ trưởng Bộ Văn

hoá - Thông tin, đã đến dự và phát biểu chỉ đạo Hội nghị.

Tạp chí Di sản văn hoá xin được đăng toàn văn bài phát biểu của Thủ tướng Phan Văn Khải và bài phát biểu của Bộ trưởng Phạm Quang Nghị để các đơn vị trong ngành bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hoá năm oẵng sự chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ và của Bộ trưởng, trên cơ sở đó, tổ chức thực hiện tốt nhất nhiệm vụ công tác của đơn vị và của toàn ngành trong thời gian tới.

Thưa các đồng chí và các bạn.

Hôm nay, tôi rất phấn khởi được dự Hội nghị triển khai công tác năm 2004 của ngành văn hoá - thông tin. Thay mặt Chính phủ, tôi xin gửi tới các đồng chí đại biểu và toàn thể những người làm công tác văn hoá - thông tin trong cả nước lời thăm hỏi ân cần và lời chúc mừng năm mới.

Năm 2003, trong thành tựu chung của đất nước, có phần đóng góp tích cực của ngành văn hoá - thông tin, một bộ phận nòng cốt trong việc làm cho văn hoá ngày càng phát huy vai trò nền tảng, động lực thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội của đất nước.

Tôi tán thành bản báo cáo về công tác văn hoá - thông tin năm 2003, phương hướng, nhiệm vụ năm 2004. Tôi xin nhấn mạnh thêm một số điểm: Công tác văn hoá - thông tin trong năm 2003 có sự chuyển biến khá toàn diện cả về quản lý nhà nước và phát triển sự nghiệp. Hoạt động văn hoá - thông tin đã góp phần tích cực vào thực hiện nhiệm vụ chính trị, phát triển kinh tế - xã hội, quan tâm bảo tồn và phát huy các giá trị văn hoá truyền thống. Đời sống văn hoá, tinh thần của nhân dân được nâng lên một bước, nhất là ở vùng sâu, vùng xa, vùng đồng bào dân tộc thiểu số. Các hoạt động văn hoá, nghệ thuật được tổ chức sôi nổi, phong phú, có tác dụng giáo dục thẩm mỹ, phát huy bản sắc dân tộc. Các cơ quan thông tin, báo chí thực hiện tốt hơn chức năng cơ quan ngôn luận của Đảng, Nhà nước và là diễn đàn của nhân dân, phát hiện và biểu dương những nhân tố mới trong xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, đấu tranh chống tiêu cực, tham nhũng và các tệ nạn xã hội. Công tác xây dựng đời sống văn hoá có sự tiến bộ, nổi bật là phong trào "Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hoá". Quan hệ hợp tác giao lưu văn hoá và thông tin đối ngoại được mở rộng. Bộ Văn hoá - Thông tin phát huy tốt vai trò tham mưu cho Chính phủ trong công tác quản lý và phát triển sự nghiệp văn hoá - thông tin, đã quan tâm việc xây dựng và hoàn thiện hệ thống văn bản pháp quy về quản lý ngành, đẩy mạnh

tuyên truyền, phổ biến và hướng dẫn thực hiện các văn bản pháp luật, tăng cường kiểm tra, kiểm soát, từng bước cải thiện được môi trường văn hoá.

Thay mặt Chính phủ, tôi nhiệt liệt biểu dương và khen ngợi tinh thần phấn đấu khắc phục khó khăn, năng động sáng tạo và những thành tích của toàn thể cán bộ, nghệ sĩ, công nhân, viên chức ngành văn hoá - thông tin.

Chúng ta vui mừng và tự hào về những thành tựu đã đạt được, đồng thời cũng nhìn rõ những yếu kém để kiên quyết khắc phục. Về yếu kém, tôi thấy nổi lên những vấn đề sau đây:

Thứ nhất là, nhiều nguồn lực trong nước chưa được huy động và sử dụng tốt để phát triển văn hoá, nhất là tiềm năng sáng tạo văn hoá trong nhân dân và tài năng của đội ngũ văn nghệ sĩ, nghệ nhân. Chưa tận dụng được lợi thế của các giá trị văn hoá và vốn giàu có của kho tàng di sản văn hoá dân tộc để góp phần thúc đẩy các ngành kinh tế - xã hội phát triển, nhất là du lịch, hàng không, thương mại, thủ công nghiệp... và để chống các tệ nạn xã hội. Chưa phát huy tốt nguồn vốn đầu tư của nhà nước và nguồn vốn được huy động từ nhân dân vào việc xây dựng và tổ chức hoạt động của các công trình văn hoá, thiết chế văn hoá. Tuy có chú ý học tập những thành tựu tiêu biểu về văn hoá nghệ thuật trên thế giới, nhưng những thành tựu về quản lý và hình thức xã hội hoá hoạt động văn hoá của các nước chưa được nghiên cứu, học tập một cách đầy đủ.

Thứ hai là, mặc dù đời sống văn hoá của nhân dân được cải thiện một bước, nhưng mức chênh lệch về hưởng thụ văn hoá của nhân dân giữa các vùng, nhất là giữa thành thị với nông thôn, vùng sâu, vùng xa, vùng đồng bào dân tộc thiểu số ngày càng xa. Nguyên nhân của tình hình này là do nhịp độ đô thị hoá ngày càng nhanh, mặt khác là do thiếu chiến lược và quy hoạch tổng thể đầu tư xây dựng các công trình, các thiết chế văn hoá trên cả nước.

Thứ ba là, chất lượng tác phẩm văn hoá nghệ thuật chưa đáp ứng được nhu cầu và trình độ ngày càng cao của nhân dân,

chưa có sự chuẩn bị để xây dựng các dự án và kế hoạch khả thi đầu tư cho tác phẩm nghệ thuật, công trình văn hoá có giá trị, xứng tầm thời đại. Chưa chú trọng xây dựng các chính sách về văn hoá thông tin nhằm phát huy khả năng cống hiến của lực lượng cán bộ chuyên môn ở trong và ngoài ngành. Trong hàng ngũ lãnh đạo các cơ quan, đơn vị ở Trung ương và địa phương thuộc ngành văn hoá - thông tin, vẫn còn tư tưởng bao cấp, ỷ lại Nhà nước, đã hạn chế đến việc huy động nguồn lực xã hội đóng góp cho sự nghiệp văn hoá - thông tin.

Thứ tư là, tình trạng lai căng, sùng ngoại, coi thường giá trị văn hoá và thuần phong mỹ tục của dân tộc trong một bộ phận xã hội hiện nay là không thể xem thường. Hiện tượng suy thoái về đạo đức, lối sống: tham nhũng, buôn lậu, coi thường pháp luật, cá nhân. vị kỷ, lười biếng, ăn chơi xa hoa, lãng phí trong một bộ phận xã hội, trong đó có cán bộ, đảng viên, kể cả những người có chức, có quyền, chưa có biện pháp ngăn chặn hữu hiệu.

Thứ năm là, việc cưới, việc tang, việc tổ chức lễ hội còn nhiều biểu hiện tiêu cực. Việc cưới chuyển biến chậm hơn việc tang và lễ hội; ở đô thị chậm tiến bộ hơn ở nông thôn; cán bộ, đảng viên chậm chuyển biến hơn quần chúng. Tình trạng tảo hôn, cưới chui, cưới không đăng ký kết hôn, phô trương, háms lợi còn khá phổ biến. Việc tang một số nơi còn kéo dài nhiều ngày, phúng viếng quá nhiều vòng hoa; hiện tượng xây cất mồ mã, lăng, bia tốn kém diễn ra ở nhiều nơi. Trong lễ hội còn tình trạng đấu thầu thu khoán, cờ bạc trá hình, mê tín dị đoan. Hiện tượng mở tiệc mừng thọ, động thổ, tân gia tốn kém diễn ra ở không ít địa phương.

Thứ sáu là, hiện tượng tiêu cực trong hoạt động văn hoá, dịch vụ văn hoá chưa được khắc phục có hiệu quả. Tình trạng vi phạm Luật Báo chí, Luật Bản quyền, Luật Xuất bản, Pháp lệnh Quảng cáo, xâm phạm di tích, trộm cắp cổ vật, thiếu lành mạnh trong biểu diễn nghệ thuật, in lậu, in sao băng đĩa lậu, truyền bá văn hoá phẩm độc hại, hoạt động không lành mạnh trong các loại hình karaoke, vũ trường, quán bar,

Internet công cộng... và tệ nạn ma tuý, cờ bạc, mê tín dị đoan tiếp tục gia tăng, đang trở thành nỗi bức xúc của xã hội.

Để thực hiện thắng lợi toàn diện các mục tiêu mà Nghị quyết Đại hội IX của Đảng đề ra, trước mắt là hoàn thành các chỉ tiêu kế hoạch kinh tế - xã hội 5 năm (2001-2005), năm 2004 và năm tới, toàn Đảng, toàn dân ta phải nỗ lực phấn đấu hoàn thành các nhiệm vụ quan trọng như Nghị quyết Hội nghị lần thứ 9 Ban chấp hành Trung ương (khoá IX) đã khẳng định "Đẩy mạnh nhịp độ tăng trưởng kinh tế trong hai năm 2004 - 2005 mỗi năm đạt trên 8%... Phát triển văn hoá, xã hội đồng bộ với tăng trưởng kinh tế; tập trung giải quyết tốt hơn nữa một số vấn đề xã hội bức xúc, như tạo nhiều việc làm, tiếp tục xoá đói, giảm nghèo ở những vùng đặc biệt khó khăn; nâng cao chất lượng giáo dục, y tế, văn hoá".

Với nhiệm vụ nói trên, toàn thể cán bộ, nghệ sĩ, công nhân, viên chức ngành văn hoá - thông tin phải có quyết tâm phấn đấu cao, đoàn kết giúp đỡ nhau hoàn thành nhiệm vụ; công tác chỉ đạo, điều hành của Bộ phải thực sự đổi mới hơn. Tôi xin nhấn mạnh mấy điểm sau đây:

Một là, tập trung thực hiện tốt các chủ trương, giải pháp chủ yếu về văn hoá - thông tin được đề ra trong Nghị quyết Hội nghị lần thứ 9 Ban chấp hành Trung ương Đảng khoá IX: "Tăng cường quản lý nhà nước, hoàn thiện cơ chế, chính sách và giải pháp đẩy mạnh việc xây dựng nếp sống, lối sống văn hoá, văn minh; giữ gìn và phát triển các giá trị tốt đẹp của xã hội và con người Việt Nam.

Bổ sung, hoàn thiện các cơ chế, chính sách khuyến khích sáng tạo trong các lĩnh vực văn hoá, vừa phát huy bản sắc văn hoá dân tộc, vừa hấp thụ tinh hoa của văn hoá thế giới. Tăng cường quản lý và đầu tư cho công tác bảo tồn và phát huy các di sản văn hoá dân tộc. Có cơ chế khuyến khích lối sống văn hoá lành mạnh, văn minh và tạo dư luận mạnh mẽ đấu tranh chống các biểu hiện của lối sống không lành mạnh, suy thoái đạo đức, trái với bản sắc tốt đẹp của dân tộc. Chú trọng công tác quy hoạch phát triển và tăng cường

lãnh đạo, quản lý đối với các lĩnh vực thông tin báo chí”.

Tôi muốn đặc biệt nhấn mạnh rằng Nghị quyết Trung ương đã coi là quan trọng nhất và đã đặt lên trước nhất việc phát triển những giá trị tốt đẹp của xã hội và con người Việt Nam, tức là phát huy những nét văn hoá tốt đẹp đang nảy nở ngày càng nhiều trên đất nước ta. Đó là điểm cơ bản hơn cả, quyết định hơn cả để đẩy lùi và khắc phục các biểu hiện của lối sống không lành mạnh và sự suy thoái đạo đức.

Hai là, phát triển văn hoá phải đồng bộ với tăng trưởng kinh tế, nâng cao đời sống vật chất, tinh thần của nhân dân, xoá bỏ các tệ nạn xã hội. Việc xây dựng các chủ trương, quy hoạch, kế hoạch, dự án, đề án của ngành văn hoá - thông tin phải chú trọng đến các yếu tố phát triển kinh tế - xã hội của đất nước. Bộ Văn hoá - Thông tin cần tăng cường phối hợp và đóng góp những ý tưởng về văn hoá với vai trò động lực thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội trong các đề án, dự án của các Bộ, các địa phương. Đồng thời phải chú ý xử lý đúng đắn mối quan hệ giữa mở rộng giao lưu quốc tế với bảo vệ bản sắc văn hoá dân tộc để thúc đẩy văn hoá phát triển, tạo cơ sở cho sự phát triển kinh tế bền vững.

Phải đầu tư và có cơ chế kích thích để sản phẩm văn hoá của nước ta có doanh số lớn và có sức cạnh tranh với các nước, mở ra khả năng giải quyết việc làm, nâng cao thu nhập cho nhiều người, hỗ trợ các ngành du lịch, thương mại... phát triển.

Ba là, quan tâm giáo dục, rèn luyện, xây dựng con người về chính trị, tư tưởng, đạo đức, lối sống, nếp sống văn minh, tri thức khoa học, đáp ứng yêu cầu đẩy mạnh công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước. Đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ làm công tác văn hoá - thông tin, nhất là các tài năng trẻ, làm lực lượng nòng cốt của ngành văn hoá - thông tin.

Bốn là, quan tâm thực sự và giúp đỡ thiết thực các văn nghệ sĩ. Chú trọng chăm lo đời sống của các văn nghệ sĩ, tạo điều kiện về cơ sở vật chất, thiết bị cần thiết cho các văn nghệ sĩ trong việc sáng tác, thể nghiệm tác phẩm, có được nhiều tác phẩm văn hoá nghệ thuật có chất lượng

cao. Bồi dưỡng về bản lĩnh chính trị, định hướng sáng tác và nâng cao trách nhiệm của người nghệ sĩ. Đấu tranh chống biểu hiện tự do cá nhân, mơ hồ về chính trị, thiếu trách nhiệm với dân, với nước.

Năm là, đẩy mạnh công tác xây dựng đời sống văn hoá ở cơ sở, tăng đầu tư xây dựng cơ sở vật chất, kết hợp với đẩy mạnh xã hội hoá hoạt động văn hoá, nhằm huy động các nguồn lực xã hội cho việc xây dựng các thiết chế văn hoá, tổ chức các sinh hoạt văn hoá ở cơ sở, đặc biệt chú trọng các vùng sâu, vùng xa, các khu vực Tây Nguyên, Tây Bắc, Tây Nam Bộ; nâng cao chất lượng phong trào xây dựng gia đình văn hoá, làng, ấp, khu phố, cơ quan văn hoá.

Thực hiện tốt phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hoá”. Tăng cường phối hợp giữa các ngành, các đoàn thể, nhất là sự phối hợp giữa ngành văn hoá - thông tin và Mặt trận Tổ quốc trong công tác chỉ đạo, tổ chức thực hiện, công nhận danh hiệu thi đua ở cơ sở.

Sáu là, tăng cường hiệu quả công tác xã hội hoá hoạt động văn hoá. Tiếp tục nghiên cứu, đề xuất với Chính phủ các chính sách phù hợp nhằm khuyến khích xã hội hoá hoạt động văn hoá. Tập trung hoàn thành Quy hoạch phát triển xã hội hoá hoạt động văn hoá đến năm 2010. Tạo lập những mô hình cụ thể đặc trưng cho xã hội hoá hoạt động văn hoá.

Thưa các đồng chí và các bạn,

Tôi tin rằng, với quyết tâm và trách nhiệm cao, với đội ngũ văn nghệ sĩ, cán bộ, công nhân, viên chức chí cốt với nghề, tâm huyết với sự nghiệp, được sự quan tâm của Đảng, Nhà nước và sự tham gia tích cực của nhân dân trong hoạt động văn hoá, nhất là trong phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hoá”, ngành văn hoá - thông tin nhất định sẽ hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ chính trị năm 2004.

Một lần nữa, xin chúc các đồng chí và các bạn sức khoẻ, hạnh phúc.

Chúc Hội nghị thành công.

Xin cảm ơn.